

Voorstel aan de gemeenteraad

Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 GGDrU

Beleidsveld	Volksgezondheid
Organisatieonderdeel	Volksgezondheid
Opsteller	Marianne van der Velde
Kenmerk	30268013
Vergaderdatum Raad	12 Juni 2025
Referendabel	Nee (Artikel 1:2 Het raadgevend referendum lid 2.i Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad op (ontwerp)begroting 2026 van de GGD regio Utrecht, waarin staat dat:
 - De raad graag het aanbod van de GGDrU aanneemt om ook in de komende periode het gesprek te blijven voeren over de grote financiële uitdagingen;
 - De raad zich afvraagt of de crisis- en pandemische paraatheid van de GGDrU op orde is in geval er geacteerd moet worden bij een acute crisissituatie;
 - De raad meer duidelijkheid wil over een aantal punten in de ontwerpbegroting, waaronder de invulling van de taakstelling op de inwonersbijdrage en de besteding van het budget dat bestemd is voor 'aantrekkelijk werkgeverschap', m.n. over het deel dat nu is ingezet op overhead;
 - De raad graag in gesprek gaat over de toename in kosten van de forensische zorg en het bijhorende toekomstperspectief hierop.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

In de ontwerpbegroting 2026 staat de financiële uitwerking van de kaderbrief 2026. De ontwerpbegroting is beleidsarm en bevat de stijging van de inwonersbijdrage (als gevolg van groei van het aantal inwoners en gehanteerde indexaties), meerkosten van extra taken en eerder genomen besluiten over maatwerk.

In de nu voorliggende zienswijzebrief geeft de raad aan nog wel een aantal reflecties te hebben op (ontwerp)begroting 2026 van de GGD regio Utrecht, ook al zijn deze aanpassingen in de begroting onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar vanwege het karakter van de (ontwerp)begrotingswijziging.

Context

Aanleiding

De gemeente Utrecht neemt sinds 2014 deel aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht (GR GGDrU). De deelname van de gemeente Utrecht aan de GR GGDrU volgt uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG). De gemeente Utrecht heeft bij de GGDrU basistaken uit de WPG belegd op het gebied van de gezondheidsbescherming, advies en ondersteuning bij crisissituaties, en heeft daarnaast maatwerkafspraken gemaakt op het gebied van de Openbare Geestelijke Gezondheid, de uitvoering van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) en de lijkschouw.

Op 9 juli 2026 besluit het Algemeen Bestuur van de GGDrU over de (ontwerp)begroting 2026. Op 9 april 2025 heeft de Directeur Publieke Gezondheid de raad per brief in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op de (ontwerp)begroting 2026 in te dienen. Via een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op het beleid van de GGDrU. Het Algemeen Bestuur van de GGDrU neemt zienswijzen die uiterlijk 2 juli 2025 aan de GGDrU zijn gestuurd, mee in de besluitvorming over deze begrotingswijziging.

Juridische context

In de GR GGDrU staat dat de gemeenteraad de gelegenheid heeft om een zienswijze in te dienen op concept begrotingen. Wettelijk bepaald en in de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht is vastgelegd dat in dit geval een zienswijzeprocedure gevolgd wordt.

De grondslag voor het bieden van de gelegenheid aan de raad om een zienswijze in te dienen op de (ontwerp)begroting 2026 van GGDrU is [Artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen](#). Van toepassing op de situatie van de gemeente Utrecht is tevens de vrijwaringsbepaling van de gemeente voor financiële gevolgen van de uitvoering van taken door GGDrU in de Jeugdgezondheid ([art 54 lid 2 van de GR GGDrU](#)).

Toelichting ontwerpbegroting

De in de begroting vastgestelde bijdrage van de gemeente Utrecht neemt in 2026 toe met ca. 560.000 euro naar een bijdrage van ca. 4.000.000 euro. Deze toename is binnen de begroting Gemeente Utrecht gedekt voor ca. 220.000*euro. Voor ongeveer 340.000 euro geldt dat deze toename betrokken zal worden 2026 bij de integrale afweging in de voorjaarsnota 2026. Het ongedekte deel van de toename betreft met name groei van de stad ca. 230.000 euro en een volume toename van de forensische zorg van ca. 110.000 euro.

**Voor de indexatie 2026 is een aannname gemaakt o.b.v. dezelfde indexatie als 2025*

Beslistermijn

Uiterlijk 2 juli 2025 moet de gemeente Utrecht haar zienswijze delen met de GGDrU. Indien de gemeente Utrecht niet of later de zienswijze deelt, dan neemt het Algemeen Bestuur deze zienswijze niet mee bij de besluitvorming op 9 juli 2025.

Beoogd effect

Met de zienswijze kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op het beleid van de GGDrU. Het Algemeen Bestuur neemt de zienswijze mee in de besluitvorming op 9 juli 2025.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
[Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief 2026 GGDrU](#)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Besispunt	
1	Bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad op (ontwerp)begroting 2026 van de GGD-regio Utrecht, waarin staat dat: - De raad graag het aanbod van de GGDrU aanneemt om ook in de komende periode het gesprek te blijven voeren over de grote financiële uitdagingen; - De raad zich afvraagt of de crisis- en pandemische paraatheid van de GGDrU op orde is in geval er geacteerd moet worden bij een acute crisissituatie; - De raad meer duidelijkheid wil over een aantal punten in de ontwerpbegroting, waaronder de invulling van de taakstelling op de inwonersbijdrage en de besteding van het budget dat bestemd is voor 'aantrekkelijk werkgeverschap', m.n. over het deel dat nu is ingezet op overhead; - De raad graag in gesprek gaat over de toename in kosten van de forensische zorg en het bijhorende toekomstperspectief hierop.
Argumenten	
1.1	<u>De GGDrU is onderdeel van de VR regio Utrecht en vanuit die rol betrokken bij de (regionale) crisis- en pandemische paraatheid, maar neemt hier geen specifieke gelden voor op in de begroting.</u> In geval van crisis heeft de GGDrU een cruciale rol in de regio en de gemeente Utrecht. Vanuit rijksoverheid wordt fors bezuinigd op de gelden voor de GGDen landelijk. Uit alle gesprekken met de GGDrU komt voort dat de bezuinigingen gevolgen hebben voor de inzet van de GGDrU. Echter, in de ontwerpbegroting wordt dit thema onderbelicht en is geen onderdeel van de begroting. Dit roept vragen op over de personele verwachtingen van de GGD zijn voor 2026 op dit thema. Daarbij vinden wij het zowel praktisch als principieel zorgelijk dat er mogelijk ook op pandemische paraatheid wordt bezuinigd. De GGDrU moet in staat zijn om adequaat te handelen bij toekomstige crises. We missen inzicht in de financiële (on)mogelijkheden en de bijbehorende consequenties voor de regio Utrecht wat betreft de crisissparaatheid.
1.2	<u>De raad conform de gemeenschappelijke regeling van de GGDrU verplicht in te stemmen met de loon- en prijsindexatie van de inwonersbijdrage.</u> Gezien het karakter van de GGDrU (een gemeenschappelijke regeling) zijn wij verplicht in te stemmen met de ophoging van de inwonersbijdrage en andere indexeringen van taken die zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling of waarvan we vanuit de WPG verplicht zijn die bij een GGD te beleggen.
1.3	<u>De GGDrU verwerkt eerder gemaakte maatwerkafspraken voor 2026 in deze begroting, maar de definitieve maatwerkafspraken van de gemeente Utrecht kunnen pas na vaststelling van de VJN worden vastgesteld.</u> Eerder gemaakte maatwerkafspraken die ook voor 2026 van kracht zijn, zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2026. In deze begroting zijn eerder gemaakte afspraken tussen de gemeente Utrecht en GGDrU over de uitvoering van deze extra activiteiten en de financiële dekking hiervan verwerkt. Echter, pas 10 juli 2025 wordt met de raad de VJN besproken en weten we definitief of de mogelijke maatwerkbezuiniging op SOA/PrEP voorkomen wordt. Indexering over de bedragen van 2026 is toegepast. Voor het MAB is aanvullend op eerdere afspraken een financieel plafond afgesproken.
1.4	<u>De kosten voor de forensische zorg stijgen fors en de verwachting is dat deze trend zich doorzet de komende jaren.</u> Het volume van de forensische zorg neemt toe. Dit is gebaseerd op de uitgaven van de GGDrU voor forensische zorg in de Gemeente Utrecht. De stijging in de ontwerpbegroting 2026 van ca. 87.000 euro betreffen ca. 9.000 L&P en ca.

	78.000 volume. Dat is een volumestijging van ruim 31% op een begroting uit 2025 van ca 250.000 euro waar in 2025 al een grote ongedekte volumestijging op is geweest tot een cumulatief totaal van ca. 110.000 in 2026. We willen in gesprek gaan wat de oorzaken hiervan zijn en waar het naartoe gaat in de toekomst.
1.5	<u>De GGDrU zet een gedeelte van de bijdrage uit gemeenten in voor 'aantrekkelijk werkgeverschap', waarbij de focus moet liggen op zorgpersoneel, maar in inzet lijkt organisatiebreed uitgerold te worden.</u>
	De argumentatie voor het inzetten op aantrekkelijk werkgeverschap is gestoeld op de notie dat er schaarste is ten aanzien van medisch personeel en dat extra gelden noodzakelijk zijn om zorgpersoneel aan te trekken en te behouden. Inzet van deze gelden op ander personeel is niet de afspraak. Daarom willen we meer inzicht krijgen op de onderwerpen en doelgroep personeel waaraan dit geld daadwerkelijk wordt uitgegeven. Daarbij willen we nagaan of deze gelden het gewenste effect hebben en of de GGDrU haar vacatures naar tevredenheid kan invullen. Tot op heden hebben we nog geen signalen dat de dienstverlening door krapte op de arbeidsmarkt onder de ondergrens zakt.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Er is nog geen integrale dekking voor de stijging van de bijdrage van 554.827 euro; een bedrag van € 337.942 kent geen dekking en zal bij voorjaarsnota 2026 betrokken worden bij de integrale afweging.</u>
	In de (ontwerp)begroting 2026 staat een stijging van 554.827 euro van de bijdrage (ten opzichte van de begroting 2025). Deze stijging is enerzijds opgebouwd uit loonindexatie, prijsindexaties en een stijging van het inwoneraantal van gemeente Utrecht en anderzijds het doorvoeren van wijzigingen op een aantal taken in het Maatwerk bij de GGDrU (zoals bijv. het Meldpunt Advies en bezorgd). In het komende jaar wordt ingezet op het inventariseren in de volle breedte van de verschillende contracten tussen de gemeente Utrecht en de GGDrU, inclusief looptijden en afspraken. We bezien op welke wijze we deze autonome ontwikkelingen in het gemeentelijk begrotingsproces meenemen.

Financiën

De zienswijze brief heeft geen directe financiële consequenties.

De kosten voor de gemeente Utrecht van deelname aan de GR GGDrU zijn onderdeel van begrotingscyclus van de Gemeente Utrecht, onderdeel Verbonden Partijen. De voorliggende conceptbegroting zou leiden tot een extra bijdrage van de gemeente Utrecht van 554.827 euro, waarvan 337.942 euro ongedekt is. De eventuele consequenties van de definitieve begroting worden betrokken bij de integrale afweging voorjaarsnota.

Vervolg

De vastgestelde zienswijzebrief wordt naar GGDrU gezonden en meegenomen in de besluitvorming van het algemeen bestuur GGDrU over de (ontwerp)begroting 2026 in het Algemeen Bestuur van GGDrU van 9 juli 2026.

Samen stad maken (voorheen Participatie)

'Gemeente aan zet' is van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Communicatie

Er is geen aanvullende communicatie voorzien.

(Niet)Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over stukken van een gemeenschappelijke regeling (Artikel 1:2 Het raadgevend referendum lid 2.i [Verordening raadgevend referendum](#)) .

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Zienswijzebrief (ontwerp)begroting 2026

Bijlagen informatief

- Brief aan de raden bij ontwerpbegroting 2026
- (ontwerp)Begroting GGDrU 2026
- Samenvattend overzicht zienswijzen kaderbrief 2026